

30126923-6	25/12/2011	יתד נאמן - כותרת	עמוד 6	4	12.52x15.86
דורון טיקוצקי צדבובים משרד עורכי הדין - 87910					

למה התכוון המחוקק במונח "יום ההרשעה"?

בג"ץ החליט: יום הכרעת הדין

מאת ל. ש. וסרמן

הדין כבג"ץ בסוגיה למה התכוון המחוקק שככתב "יום ההרשעה", לצורך הוצאת שומה על ידי רשויות המס, האם כוונתו ליום "הכרעת הדין" או למועד "גזר הדין", גלש לדין לשוני ודקדוקי. שבסופו קיבל השופט ניל הנדל את עמדת עו"ד תמיר קלדרון, שהכוונה היא ליום הכרעת הדין. זאת בניגוד לעמדת שלטונות המס שציודו בפירושו של מועד גזר הדין, עמדה שאימץ בית המשפט המחוזי.

משמעותה המעשית של ההחלטה במקרה זה היתה שמש ההכנסה נאלץ למחוק שומה שהוציא לנישום ולחברה שבכעלותו. אולם, לדברי עו"ד תמיר קלדרון "אין ספק שלהחלטה עקרונית זו, יהיו השלכות רבות ונוספות על עולם המשפט בישראל בכלל ודיני המיסים בפרט".

תחילת הפרשה בנובמבר לפני שלוש שנים, כאשר נישום והחברה שבכעלותו, הודו והורשעו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של: הכנה וקיום של פנקסי חשבונות כוזבים, מסירת תרשומת כוזבת בדו"ח, השמטת הכנסה מדו"ח לשנת 2001 ושימוש במרמה, עורמה ותחבולה, במטרה להתחמק מתשלום מס. במסגרת גזר הדין שניתן נידון האיש לשישה חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס כספי.

בריוק שנה לאחר מתן גזר הדין, הוציא פקיד השומה צו שומה חדש לאיש שבו נידרש לשלם מיסים נוספים. החלטה זו היא על פי סעיף 147 לפקודת המיסים, הקובע כי המנהל רשאי להוציא לנישום אשר הורשע בעבירות המנויות בסעיף, צו שומה חדש בתוך שנה מיום ההרשעה או מיום תשלום הכופר.

פרקליטו של האיש, עו"ד תמיר קלדרון ממשרד עוה"ד דורון, טיקוצקי, צדבובים, עמיר, מזרחי ושות', המתמחים בתחום המיסוי הפלילי והאזרחי, טען במסגרת ערעור שהוגש על השומה לבית המשפט המחוזי בת"א שפקיד שומה "איחר את המועד" בהגשת השומה שכן "יום ההרשעה" הוא יום מתן "הכרעת הדין" ומיום זה חלפה למעלה משנה ולכן השומה אינה חוקית.

בית המשפט המחוזי בראשותו של השופט מגן אלטוביה דחה את טענת עורך דינו של הנישום, וקבע כי יש להעדיף את פרשנותו של פקיד השומה למונח "יום ההרשעה" ולראותו כיום "גזר הדין" ולא כיום "הכרעת הדין".

עוה"ד לא ויתר על הנושא העקרוני והגיש ערעור לבג"ץ, בערעור הוא הסתמך על מקורות שונים ובין השאר על מילון אבן שושן שמפרש את המילה "הרשעה" כ"חויב כדין. קביעת המשפט שהנאשם אשם ויש לעונשו".

השופט ניל הנדל קיבל את טענותיו ובין השאר קבע כי הפרשנות המילולית של לשון החוק מתיישבת ותואמת יותר עם פרשנותו המוצעת של עו"ד קלדרון, וכי לא יכול להיות חולק שההרשעה מתבצעת בשלב הכרעת הדין ולא בשלב גזר הדין, כפי שטען פקיד השומה.

עוד הוסיף בית המשפט כי אומנם המחוקק העניק לפקיד השומה סמכות לפתוח שומות סגורות של נישומים חסרי תום לב שהורשעו כדין, אך יש לעשות שימוש בסמכות זו במשורה ובמגבלת זמן של שנה מיום ההרשעה.

לאור כל הזאת, ביטל בג"ץ את החלטת ביה"מ המחוזי, קיבל את הערעור וקבע כי השומה הוצאה שלא כדין, הואיל וניתנה למעלה משנה מיום ההרשעה, קרי מיום מתן הכרעת הדין.